

۵ مسیر رشد گردشگری در کشورها

دنیای اقتصاد : توسعه پایدار گردشگری در جهت رشد صنعت گردشگری در اقتصاد جهانی در پنج مسیر اصلی شکل گرفته است.

به گزارش «دنیای اقتصاد»، سال ۲۰۱۸ نهمین سال متوالی از رشد پایدار در **صنعت** گردشگری بوده است که اکنون با سهم ۷ درصدی از صادرات جهانی، با سرعت بیشتری نسبت به صادرات کالا طی هفت سال گذشته رشد داشته است. رشد درآمد **گردشگری** جهان در سال ۲۰۱۸، معادل ۴ درصد بوده؛ در حالی که **درآمد** صادرات کالا در جهان طی سال ۲۰۱۸ از رشد ۳ درصدی برخوردار بوده است. براساس اعلام زوربا پولولیکاشویلی دبیر کل سازمان توریسم جهانی ملل متحد، از عمده دلایل نتایج مثبت در رشد گردشگری، وجود یک محیط مطلوب اقتصادی در **جهان** و طبقه متوسط رو به رشد اقتصادهای نوظهور، پیشرفت‌های **فناوری** و مدل‌های جدید تجاری در این حوزه، افزایش ظرفیت‌های حمل‌ونقل هوایی، هزینه‌های مقرون به صرفه در اقامت و خرید، تغییرات اجتماعی و همچنین تسهیل ویزا بوده است. بر اساس گزارش سازمان گردشگری جهانی سهم اقتصادهای پیشرو در جذب گردشگران خارجی با ۷۶۲ میلیون نفر معادل ۵۴/۴ درصد اعلام شد و سهم اقتصادهای نوظهور با ۶۳۹ میلیون نفر معادل ۴۵/۶ درصد بوده که نسبت به سال گذشته ۵ درصد رشد داشته است. درآمد حاصل از گردشگری خارجی در کشورهای پیشرو ۹۳۷ میلیارد **دلار** با سهم ۶۴/۶ درصدی در صنعت گردشگری است و کشورهای نوظهور با **رشد** ۵/۷ درصدی نسبت به سال ۲۰۱۷، با ۵۱۴ میلیارد دلار معادل ۳۵/۴ درصد از سهم گردشگری جهان را به خود اختصاص داده است.

به گزارش «دنیای اقتصاد» توسعه گردشگری در طول زمان با وجود شوک‌های ناگهانی، قدرت‌نمایی و انعطاف‌پذیری بخش‌ها تداوم یافته است که این توسعه براساس پنج عامل اصلی شکل گرفته است. علت نخست، با وجود **شرایط اقتصادی** مطلوب، تولید ناخالص جهانی ۳/۶ درصد رشد داشته است که رشد درآمدهای گردشگری ۴/۴ درصد است که این امر به دو دلیل اصلی حاصل شد، اول متعادل نگه داشتن نرخ مبادله و دوم پایین بودن میزان سودی است که کارگزاران و عوامل گردشگری برای خود لحاظ می‌کنند. از مهم‌ترین عوامل توسعه گردشگری بین‌المللی، افزایش ویزاهای الکترونیکی و پیشرفته است که با سهم حدود ۱۰ درصد منجر به

تسهیل دریافت ویزا برای گردشگران شده است. اگرچه هنوز نیمی از جمعیت گردشگری به ویزای سنتی نیاز دارند اما سهم ویزای سنتی در جهان از ۷۵ درصد در سال ۱۹۸۰ به ۵۳ درصد در ۲۰۱۸ کاهش یافته است. در این میان ۲۱ درصد از کشورها سیاست بدون ویزا را در پیش گرفتند و ۱۶ درصد از کشورها در همان بدو ورود به گردشگران ویزا می‌دهند. تقاضای گسترده برای سفرهای هوایی از جمله عوامل توسعه گردشگری در سال ۲۰۱۸ است که طبق آمار حمل‌ونقل جهانی (IATA)، **ترافیک** مسافری جهانی ۶ درصد رشد داشته است و از جمله دلایل آن، پایدار بودن قیمت‌های سوخت و پایین بودن کرایه‌ها است. طی دو دهه گذشته، تعداد اتصالات هر جفت شهر در دنیا که به وسیله حمل‌ونقل هوایی به یکدیگر متصل شده‌اند بیش از دو برابر شده به این معنی که ۲۰ هزار اتصال جدید هوایی بین شهرهای جهان به‌وجود آمده است. براساس اعلام سازمان جهانی گردشگری، سهم سفرهای هوایی از ۴۶ درصد در سال ۲۰۰۰ به ۵۸ درصد در سال ۲۰۱۸ افزایش یافته است در حالی که حمل‌ونقل زمینی از ۴۹ درصد به ۳۹ درصد در مدت مشابه کاهش یافته است و سهم حمل‌ونقل دریایی از سفرها، ۴ درصد است. افزایش فناوری‌های دیجیتالی و هوش مصنوعی، تغییرات گسترده‌ای در گردشگری بین‌المللی ایجاد کرده است. استفاده از تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات و گسترش آن در زمینه عرضه و تقاضای گردشگری سبب شد که گردشگران قبل از سفر به ارزیابی و بررسی وضعیت مقاصد بپردازند و تجربه‌ای مجازی را در چارچوب دورنمایی گردشگر در **ذهن** خود شکل دهند. با تشکیل سازمان‌های مدیریت مقاصد (DMO) به ارائه خدمات الکترونیکی، مدیریت منابع گردشگری، برنامه‌ریزی برای فعالیت‌های گردشگری، تبلیغ و بازاریابی الکترونیکی می‌پردازند که به‌عنوان یک لایه میانی در گردشگران الکترونیکی مابین عرضه و تقاضا شکل می‌دهند. تغییرات اجتماعی را می‌توان پنج‌مین عامل توسعه گردشگری به‌شمار آورد. با توجه به اینکه توسعه پایدار، بخش مهمی از سیاست‌های گردشگری در ۱۰۱ کشور عضو سازمان توریسم جهانی به حساب می‌آید، **توسعه پایدار** با رقابتی بودن برای ایجاد کسب‌وکارهای جدید و استفاده موثر از منابع، ارتقای حفاظت **زیست محیطی** و اقدامات گسترده با توجه به تغییرات هوایی در جهان گسترش یافته است.

منبع: دنیای اقتصاد